

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: MTÜ Loomus

registrikood: 80222016

tänava/talu nimi, Telliskivi tn 62-8
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10412

telefon: +372 53322206

e-posti aadress: info@loomus.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	12
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 6 Annetused ja toetused	13
Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud	13
Lisa 8 Tööjõukulud	14
Lisa 9 Seotud osapooled	14
Aruande allkirjad	15

Loomuse tegevusaruanne

2019. aastal oli MTÜ Loomuse põhiteemaks karusloomafarmide keelustamise edendamine Eestis. Riigikogus arutati taas karusloomafarmide keelustamist ja sel korral jäi puudu vaid kolm häält! Kutsusime ellu uued algatused nagu teavituskampania “Armas kala”, mõjuisikute kampania “Loomade silmis” ja esimese Eesti suvise veganfestivali Vegfest. Jätkasime koostööd ettevõtetega programmide “Fur Free Retailer” ja “Taimsed valikud” raames, et edendada loomasõbralikke tarbimisharjumusi. Juba üheksandat korda toimus novembris Taimetoidumess ja viiendat korda korraldasime mais rahvusvahelise loomaõiguste konverentsi. Ka sel aastal kajastati Loomuse tegevusi meedias ohtralt (enam kui 400 korral) ning sotsiaalmeedias jõudsime igapäevaselt tuhandete inimeste uudisvoogu.

Avalikustasime enne Riigikogu valimisi loomasõbra valimiskompassi

- Tõime inimesteni Riigikogu ja Euroopa Parlamendi kandidaatide seisukohad loomakaitse küsimustes
- Avaldasime erakondade valimisprogrammide loomakaitselebaduste analüüsi
- Tõstasime loomakaitse teema kui olulise poliitilise küsimuse
- Valimiskompassi külastas üle 5000 inimese ja seda kajastati palju ka meedias

[Fotod valimiskompassi tutvustusürituselt](#)

[Euroopa parlamendi kandidaatide seisukohtade ülevaade](#)

Riigikogus arutati taas karusloomafarmide keelustamist

- Seekord jäi puudu vaid 3 häält! Karusloomafarmide keelustamise eelnõu lükati tagasi häältega 28-25

[Video eelnõu arutelust riigikogus \(alates 1:23:50\)](#)

Jätkasime intensiivset tööd karusloomafarmide keelustamise nimel

- Oleme kogunud ligi 54 000 allkirja rahvusvahelisele petitsioonile
- Vaidlustasime karusloomafarmidele laienemiseks väljastatud load ja saime ühe farmi puhul võidu!
- Kohtusime järjepidevalt ja väsimatult poliitikutega ning selgitasime neile karusloomafarmide keelustamise vajadust
- Konsulterisime poliitikuid karusloomafarmide keelustamise küsimuses ja eelnõu koostamisel
- Saatsime igale Riigikogu liikmele mälu pulga, kus on peal karusloomafarmide tegelikkust kujutavad kaadrid

- Pöördusime loomade nimel õiguskantsleri poole

Avalikustasime mõjusikute kampaania “Loomade silmis”

- Näitasime tuntud mõjusikutele videoid karusloomafarmidest ja avaldasime videod nende reaktsioonidest.
- Klippi esitleti detsembris ja kinodes Tallinnas, Tartus ja Viljandis.
- Kampaania raames andsid sajad?Tuhanded? Inimesed töötuse mitte kunagi osta ega kanda karusnahka.
- Kampaanias osalesid Hanna Martinson, Mick Pedaja, Juhani Särglep, Alisa Tsitseronova, Liina Ariadne Pedanik, Martti Hallik ja Liis Velsker.

[“Loomade silmis” video](#)

Edendasime julgusevaba moodi

- Fur Free Retailer programmiga on liitunud juba 30 Eesti moeloojat. 2019 aastal liitusid nt Ketlin Bachmann, Varkki, Tiina Talumees, Anu Rieberg, Kalamaja Printsess, Ennos jt.
- Valmis eestikeelne [Fur Free Retailer koduleht](#).
- Lõime kaasa loomakaitsjate rahvusvahelises kampaanias, mille eesmärk oli survestada luksusbränd Pradat karusnahast loobuma. Saavutasime võidu!

[Fur-Free retailer video](#)

Algatasime uue eduka kampaania “Armas Kala”

Teavituskampaania eesmärk on tõsta inimeste teadlikkust kalade tundevoimest ning kannatustest ja probleemidest, mis kaasnevad kalapüügi ja kalade pidamisega intensiivfarmides.

[Armas Kala video](#)

[Armas Kala avamisürituse pildid](#)

Üheksandat korda toimunud Taimetoidumessi külastas üle 5000 inimese

- Aitasime korraldada järjekordse eduka Taimetoidumessi, mida külastas 9.-10. Novembril üle 5000 inimese ja kus osales ligi 100 ettevõtet.
- Jagasime inimestele infot loomasõbraliku ja tervisliku toitumise kohta. Seekord oli fookusteemaks aktivism.

[Taimetoidumessi video ja fotod](#).

Loomus aitas korraldada Eesti esimest suvist veganfestivali Vegfesti

- 27. juulil toimunud Vegfesti külastas 3000 inimest.

[Vegfesti pildid ja video](#).

Enam kui poolsada toidukohta on liitunud kampaaniaga “Taimsed valikud”

Tegime koostööd toitlustusettevõtetega, et üha rohkem restorane võtaksid menüüsse tervislikud ja maitsvad taimetoidud. Eesmärk on muuta taimetoit kättesaadavamaks ja selle eelistamine lihtsamaks. Sel aastal saime rekordarvu uusi liitujaid - kokku on neid juba üle 50.

Tõstisime loomade õiguste temaatika tähtsust ühiskondlikus debatis ja meedias, initsieerides ohtralt kajastusi

- Ajakirjanduses käsitleti Loomust enam kui 400 korda.

VIDEO: [Loomuse vabatahtlik Martin Garbuz etv+ debatisaates “Kto kogo?”](#)

VIDEO: [Kuuuurija kajastus Loomuse kampaaniast “Armas kala”](#)

VIDEO: [TallinnaTV kajastus karusloomafarmide keelustamisest](#)

Jõudsime loomasõbraliku sõnumiga sotsiaalmeedia kaudu igapäevaselt tuhandete inimesteni

- Facebook’is keskmine reach päevas üle 8000 ja nädalas üle 40 000.
- Kasvatasime Facebook’is jälgijate arvu ligi 16 000 inimeseni.

Korraldasime 3. mail Salme kultuurikeskuses juba viienda rahvusvahelise loomaõiguste konverentsi

[Videod](#)

Kutsusime ellu Eesti esimese loomaõigusliku podcasti “[Loomade Hää!](#)”

- Esimene Sven Pauluse toimetatud saade läks eetrisse jaanuaris ja igakuiselt ilmub üks-kaks uut saadet.

Algatasime allkirjade kogumise foie gras ehk sundsöötmise keelustamiseks Euroopa Liidus

- Koostasime pea- ja maaeluministerile pöördumise.

[Foiegras.ee](#)

Kogusime #EndtheCageAge rahvusvahelise kodanikualgatuse raames koostöös teiste Euroopa Liidu organisatsioonidega enam kui 1,6 miljonit allkirja puurideajastu lõpetamiseks

Korraldasime kogu aasta vältel mitmeid infolaudu, kus jagasime infot loomakaitse ja loomasõbraliku tarbimise kohta

- Osalesime infolauaga Tallinna Loomaäia sünnipäeval
- Korraldasime Arvamusfestivalil arutelu julmusevaba moe teemal

[Pilt loomaäia infolaualt](#)

[Arvamusfestivali arutelu pildid](#)

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	24 355	28 330	
Nõuded ja ettemaksud	1 288	842	2
Kokku käibevarad	25 643	29 172	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	189	453	4
Kokku põhivarad	189	453	
Kokku varad	25 832	29 625	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	14 680	3 166	5
Kokku lühiajalised kohustised	14 680	3 166	
Kokku kohustised	14 680	3 166	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	19	19	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	26 440	7 813	
Aruandeaasta tulem	-15 307	18 627	
Kokku netovara	11 152	26 459	
Kokku kohustised ja netovara	25 832	29 625	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	0	40	
Annetused ja toetused	61 521	85 973	6
Tulu ettevõtlusest	732	30 191	
Kokku tulud	62 253	116 204	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-9 902	-2 407	
Mitmesugused tegevuskulud	-27 069	-53 529	7
Tööjõukulud	-40 268	-41 390	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-204	-252	4
Muud kulud	-117	0	
Kokku kulud	-77 560	-97 578	
Põhitegevuse tulem	-15 307	18 626	
Intressikulud	0	1	
Aruandeaasta tulem	-15 307	18 627	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-15 307	18 626
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	204	252
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	60	0
Muud korrigeerimised	1	0
Kokku korrigeerimised	265	252
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-447	135
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	11 514	1 177
Laekunud intressid	0	1
Kokku rahavood põhitegevusest	-3 975	20 191
Kokku rahavood	-3 975	20 191
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	28 330	8 139
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-3 975	20 191
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	24 355	28 330

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/ Osakapital nimiväärtuses/ ReserVKapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	19	7 813	7 832
Aruandeaasta tulem		18 627	18 627
31.12.2018	19	26 440	26 459
Aruandeaasta tulem		-15 307	-15 307
31.12.2019	19	11 133	11 152

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ LOOMUS 2019. a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Aruanne on koostatud eurodes.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

MTÜ LOOMUS võtab arvele materiaalse põhivara, mille maksumus on üle 300 euro ja kasutusiga üle 2 aasta. Põhivara amortiseeritakse vastavalt tema kasulikule elueale.

Tulud

Mittetulundusühingu tulud on jagatud toetusteks ja tuludeks majandustegevusest. Toetused omakorda kajastatakse toetuse andjate lõikes ning otstarbe järgi (sihtotstarbelised ja mitte-sihtotstarbelised).

Sihtotstarbelised tulud võetakse üldiselt tuludesse selles perioodis, millal tekivad projektiga seotud kulud.

Kulud

Aruandeperioodi kulude hulka kuuluvad siht-finantseeritud projektide otsekulud, mitmesugused tegevuskulud, tööjõu kulud, põhivara kulum, valuutakursi muutustest tingitud kahjum, kahjum põhivara müügist, aruandeperioodi intressid, viivised ja muud kulud.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	365	365
Ostjatelt laekumata arved	365	365
Muud nõuded	83	83
Viitlaekumised	83	83
Ettemaksed	360	360
Tulevaste perioodide kulud	360	360
Üüri tagatisraha	480	480
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 288	1 288
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11	11
Muud nõuded	349	349
Viitlaekumised	349	349
Ettemaksed	2	2
Tulevaste perioodide kulud	2	2
Üüri tagatisraha	480	480
Kokku nõuded ja ettemaksed	842	842

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	271	0	320
Sotsiaalmaks	0	797	0	1 060
Kohustuslik kogumispension	0	55	0	61
Töötuskindlustusmaksed	0	66	0	87
Ettemaksukonto jääk			11	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	1 189	11	1 528

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2017				
Soetusmaksumus	909	724	1 633	1 633
Akumuleeritud kulum	-360	-568	-928	-928
Jääkmaksumus	549	156	705	705
Amortisatsioonikulu	-180	-72	-252	-252
31.12.2018				
Soetusmaksumus	909	724	1 633	1 633
Akumuleeritud kulum	-540	-640	-1 180	-1 180
Jääkmaksumus	369	84	453	453
Amortisatsioonikulu	-180	-24	-204	-204
Muud muutused		-60	-60	-60
31.12.2019				
Soetusmaksumus	909	0	909	909
Akumuleeritud kulum	-720	0	-720	-720
Jääkmaksumus	189	0	189	189

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	792	792	
Võlad töövõtjatele	491	491	
Maksuvõlad	1 189	1 189	3
Saadud ettemaksed	12 208	12 208	
Tulevaste perioodide tulud	12 033	12 033	
Muud saadud ettemaksed	175	175	
Kokku võlad ja ettemaksed	14 680	14 680	
	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	341	341	
Võlad töövõtjatele	1 297	1 297	
Maksuvõlad	1 528	1 528	3
Kokku võlad ja ettemaksed	3 166	3 166	

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Mittesihhotsatabelised annetused ja toetused	29 664	56 216
Fur Free Alliance tegevustoetus	0	2 500
Fish Grant tegevustoetus	3 500	4 000
Tegevustoetus Djurens Ratt	10 000	5 000
Swedbank annetuskeskond	15 238	7 628
KÜSK reisisoetus	526	0
Loomaõiguste konverentsi läbiviimiseks	1 170	0
KÜSK projekt MTÜs Loomus erasektori partnerluse ja koostöö valdkonna väljaarendamine	1 062	10 629
Proveg International Inc. tegevustoetus	361	0
Kokku annetused ja toetused	61 521	85 973

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2019	2018
Rahaline annetus	61 521	85 973
Kokku annetused ja toetused	61 521	85 973

Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Üür ja rent	7 278	7 211
Mitmesugused bürookulud	2 019	3 354
Lähetuskulud	6 139	4 679
Koolituskulud	0	10
Reklaam	1 824	1 606
Transpordikulud	106	4 944
Loomade toit	958	1 970
Loomade raviteenused	759	1 222
Ürituste korralduskulud	7 986	19 389
Muud	0	9 144
Kokku mitmesugused tegevuskulud	27 069	53 529

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	31 633	31 140
Sotsiaalmaksud	8 635	10 250
Kokku tööjõukulud	40 268	41 390
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	3

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	57	51

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	0	491	0	1 297

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	6 910	13 715

MTÜ Loomus juhatus koosneb ühest liikmest. Aruandeaastal sai juhatuse liige töötasu 6910 eurot. Mingeid soodustusi ega garantiisid ei ole juhatuse liikmele ette nähtud ei tähtaja möödumisel ega tagasiastumisel.